

Αριθμ. Πρωτ.: 5964

Αθήνα, 3/3/2017

Προς
Τον Πρόεδρο της Συντονιστικής
Επιτροπής των Συμβολαιογραφικών
Συλλόγων της επικράτειας
κ. Γεώργιο Ρούσκα
email: notaries@notariat.gr

Κύριε Πρόεδρε,

Με την ιδιότητά σας, ως Πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων της επικράτειας, αναρτήσατε στον ιστότοπο enotariat.gr ανακοίνωση, με την οποία καλέσατε τους συμβολαιογράφους όλης της χώρας να δέχονται κατά τη σύνταξη συμβολαίων τοπογραφικά διαγράμματα συντεταγμένα και υπογεγραμμένα ανεξαρτήτως της ειδικότητας του μηχανικού που τα έχει εκπονήσει.

Θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

Τα «τοπογραφικά διαγράμματα» εν γένει, όπως έχει επικρατήσει να αποκαλείται το προϊόν μελετών Τοπογραφικών ή Κτηματογραφικών Αποτυπώσεων, Χαρτογραφίας και Φωτογραμμετρίας, εμπίπτουν στις διατάξεις του ΠΔ 696/1974, όπως αυτό ισχύει. Οι μελέτες αυτές έδει όπως συντάσσονται από αρμόδιο Μηχανικό, ήτοι από μηχανικό ειδικότητας που έχει το δικαίωμα εκπόνησης και υπογραφής αυτών, σύμφωνα με τις εκάστοτε και κατά περίπτωση ισχύουσες νομικές προϋποθέσεις και τεχνικές προδιαγραφές. Εφ' όσον υποβάλλονται σε δημόσιες αρχές, ως απαραίτητο στοιχείο για την έκδοση διοικητικής πράξης, τα άνω διαγράμματα οφείλουν να ελέγχονται, να πιστοποιούνται και να εγκρίνονται από επίσης αρμόδιο υπάλληλο, για την πληρότητα, την ορθότητα και τη συμμόρφωσή τους με τις παραπάνω προϋποθέσεις και προδιαγραφές.

Επειδή οι προρρηθείσες μελέτες αποτελούν συνήθως το υπόβαθρο για την εκπόνηση άλλων σύνθετων μελετών, όπως οι χωροταξικές, πολεοδομικές, περιβαλλοντικές, οδοποιίας, υδραυλικών, αναπλάσεων κλπ ή αποτελούν το υπόβαθρο για την απόδειξη τήρησης των κανόνων επιτρεπόμενης χωροθέτησης κλπ σε «σύνθετες» διαδικασίες αδειοδότησης εγκαταστάσεων, είναι απαραίτητο να περιλαμβάνεται στην Ομάδα Μελέτης ο αρμόδιος μηχανικός (κατά την προδιαληφθείσα έννοια) για τη σύνταξη του «υποβάθρου» και την τήρηση των σχετικών με αυτό προδιαγραφών και προϋποθέσεων.

Η έννοια της «εξάρτησης» αφορά γενικά σε ένα σύνολο εργασιών πεδίου και υπολογισμών που αποσκοπούν στην «ένταξη» μίας αποτύπωσης σε ένα Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς (ΓΣΑ) και την απόδοση ή απεικόνιση της αποτύπωσης με αναλυτικές συντεταγμένες (προβολικές, γεωδαιτικές, γεωγραφικές) αυτού του συστήματος. Ειδικότερα, η αναφορά «εξαρτημένο τοπογραφικό», όπως έχει επικρατήσει, αφορά στην ένταξη στο κρατικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς ΕΓΣΑ '87 και στην απόδοση προβολικών συντεταγμένων στα εκάστοτε χαρακτηριστικά σημεία της αποτύπωσης που απεικονίζεται στο τοπογραφικό διάγραμμα. Σημειώνεται ότι όλα τα μετρικά στοιχεία αποτύπωσης ή χάραξης (μήκη και γωνίες) από το πεδίο στο σχέδιο και αντίστροφα χρήζουν πάντοτε αναγωγής λόγω των εξ ορισμού χαρακτηριστικών του ΕΓΣΑ '87.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δικαίωμα σύνταξης εξαρτημένων τοπογραφικών διαγραμμάτων έχουν α) **οι Διπλωματούχοι Αγρονόμοι Τοπογράφοι Μηχανικοί και οι Διπλωματούχοι Πολιτικοί Μηχανικοί χωρίς περιορισμούς** και β) **οι Πολιτικοί Υπομηχανικοί και οι Πτυχιούχοι Τοπογραφίας ΤΕΕ με τους περιορισμούς του ΠΔ 769/1972** ως ακολούθως:

- Αγρονόμοι Τοπογράφοι Μηχανικοί, σύμφωνα με το Ν. 4663/1930, στο άρθρο 3 του οποίου προβλέπεται ότι «η ελευθέρα άσκησης του επαγγέλματος του Τοπογράφου επιτρέπεται μόνον εις τους κεκτημένους Δίπλωμα Τοπογράφου της Ανώτατης Σχολής Τοπογράφων του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου ή ομοταγών Σχολών της αλλοδαπής».
- Πολιτικοί Μηχανικοί, σύμφωνα με το Ν. 4663/1930, στο άρθρο 4 του οποίου προβλέπεται ότι ο Πολιτικός Μηχανικός μπορεί να ασκεί το επάγγελμα του Αρχιτέκτονα και του Τοπογράφου.
- Πολιτικοί Υπομηχανικοί, υπό τους περιορισμούς που ορίζει το ΒΔ 769/1972. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άνω ΒΔ, οι Πολιτικοί Υπομηχανικοί έχουν δικαίωμα σύνταξης απλών τοπογραφικών αποτυπώσεων πόλεων έκτασης έως 150 στρέμματα και υπαίθρου έκτασης έως 1.500 στρέμματα. Δεν έχουν όμως δικαίωμα σύνταξης τοπογραφικών διαγραμμάτων όταν απαιτείται αυτοτελής τριγωνισμός ή διορθώσεις σφαλμάτων δια της μεθόδου των ελάχιστων τετραγώνων (τα οποία πληρούν την έννοια του εξαρτημένου τοπογραφικού). Επομένως, **οι Πολιτικοί Υπομηχανικοί δεν έχουν κατ' αρχήν δικαίωμα να συντάξουν εξαρτημένα τοπογραφικά**. Κατ' εξαίρεση μπορούν να πράξουν τούτο αποκλειστικώς και μόνο εφ' όσον στην οικεία περιοχή είναι εγκαταστημένο τριγωνομετρικό δίκτυο ή μόνιμο πολυγωνομετρικό δίκτυο και παρίσταται δυνατή η άμεση σύνδεσή τους με το πολυγωνομετρικό δίκτυο της αποτύπωσης.
- Πτυχιούχοι τοπογραφίας των ΤΕΙ, τα επαγγελματικά δικαιώματα των οποίων ορίζονται από το άρθρο 1 παρ. 2 του ΠΔ 318/1994, το οποίο όπως ακυρώθηκε με τη, με αριθμό 678/2005, απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Συνεπεία τούτου και δεδομένης της μη έκδοσης έτερου ΠΔ σχετικώς, ως προς αυτούς είναι εν τω παρόντι χρόνο εφαρμοστέος ο Ν. 2916/2001, ο οποίος εξισώνει τα επαγγελματικά τους δικαιώματα με εκείνα των Πολιτικών Υπομηχανικών, σε θέματα αποτυπώσεων. Συνεπώς, **οι Πτυχιούχοι Τοπογραφίας ΤΕΙ έχουν δικαίωμα σύνταξης απλών τοπογραφικών αποτυπώσεων πόλεων έκτασης έως 150**

στρέμματα και υπαίθρου έκτασης έως 1.500 στρέμματα. Δεν έχουν όμως δικαίωμα σύνταξης τοπογραφικών διαγραμμάτων όταν απαιτείται αυτοτελής τριγωνισμός ή διορθώσεις σφαλμάτων δια της μεθόδου των ελάχιστων τετραγώνων, ήτοι **δεν έχουν δικαίωμα να συντάξουν εξαρτημένα τοπογραφικά** και κατ' εξαίρεση μπορούν να πράξουν τούτο υπό τους περιορισμούς του ΠΔ 769/1972, κατά τα προλεχθέντα (αποκλειστικώς και μόνο εφ' όσον στην οικεία περιοχή είναι εγκαταστημένο τριγωνομετρικό δίκτυο ή μόνιμο πολυγωνομετρικό δίκτυο και παρίσταται δυνατή η άμεση σύνδεσή τους με το πολυγωνομετρικό δίκτυο της αποτύπωσης).

Για το ΤΕΕ το «τοπογραφικό διάγραμμα» και πολύ περισσότερο η «Μελέτη τοπογραφικής ή/και κτηματογραφικής αποτύπωσης με εξάρτηση στο κρατικό δίκτυο τριγωνομετρικών σημείων και ένταξη σε εθνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς», όπως θα έπρεπε να αποκαλείται το «εξαρτημένο τοπογραφικό» αποτελεί μία πλήρη και αυτοτελή μελέτη, όπως η στατική, η μηχανολογική και η αρχιτεκτονική μελέτη. Είναι, δε, η μόνη μελέτη η οποία «δένει» κάθε τεχνικό έργο ή δραστηριότητα με το φυσικό χώρο, το θεσμικό πλαίσιο για τις χρήσεις γης και το ιδιοκτησιακό καθεστώς και μάλιστα με μονοσήμαντο τρόπο, περιλαμβάνοντας μέτρα αξιοπιστίας και ακρίβειας για το χωρικό εντοπισμό στην ελληνική επικράτεια.

Με τις, με αριθμούς 4917/2012 και 2544/2013, αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας έγινε δεκτό ότι λόγω παραλείψεων της διοίκησης -και δη του Υπουργείου Δια Βίου Μάθησης- οι πτυχιούχοι μηχανικοί των Τμημάτων α) Πολιτικών Δομικών Έργων, β) Πολιτικών Έργων Υποδομής και γ) Τοπογραφίας της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών των ΤΕΙ στερούνται επαγγελματικών δικαιωμάτων έως σήμερα, διότι αφ' ενός μεν ουδέποτε εξομοιώθηκαν τα πτυχία τους με προγενέστερες δομές Ανώτερης Τεχνικής Εκπαίδευσης, αφ' ετέρου δε επειδή με τη, με αριθμό 678/2005, απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας ακυρώθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ΠΔ 318/1994 και έκτοτε δεν έχει εκδοθεί νεότερο προεδρικό διάταγμα, με τον οποίο να ρυθμίζονται τα επαγγελματικά τους δικαιώματα.

Ομοίως, με τη, με αριθμό 267/2016 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατ' αποδοχή των προβληθέντων ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος ΤΕΕ, απορρίφθηκε το αίτημα του αιτούντος πτυχιούχου μηχανικού Τεχνολογικής Εκπαίδευσης του Τμήματος Πολιτικών Δομικών Έργων της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών του ΤΕΙ Σερρών για αναλογική εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν για τους πτυχιούχους στις ίδιες ειδικότητες των παλαιότερων σχολών της ανώτερης τεχνικής εκπαίδευσεως (Κ.Α.Τ.Ε., Κ.Α.Τ.Ε.Ε., Σχολών Υπομηχανικών), ώστε οι πτυχιούχοι των ΤΕΙ να μπορούν να ασκούν «κάθε» επαγγελματικό δικαίωμα που ασκούν και οι πτυχιούχοι των αντίστοιχων ειδικοτήτων των σχολών αυτών «προσωρινώς», ήτοι μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων προεδρικών διαταγμάτων από το αρμόδιο υπουργείο. Το Δικαστήριο τόνισε ότι τέτοιου είδους προσωρινά επαγγελματικά δικαιώματα δεν απονέμονται ad hoc, σε κάθε, δηλαδή, συγκεκριμένη ατομική περίπτωση, αλλά μόνο κανονιστικώς και αφού προηγηθεί της κανονιστικής ρυθμίσεως βεβαίωση του αρμοδίου επιστημονικού οργάνου ότι τα χορηγούμενα για μια μεταβατική περίοδο δικαιώματα διενέργειας επαγγελματικών πράξεων τελούν σε αντιστοιχία με τις θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις που οι εν λόγω πτυχιούχοι των ΤΕΙ έχουν πράγματι αποκομίσει από τις σπουδές τους, επισημαίνοντας ότι επαγγελματικά δικαιώματα στον τομέα της μελέτης, επίβλεψης

και κατασκευής δομικών έργων, ιδιωτικών ή δημόσιων, συνάπτονται, εξ αντικειμένου, με τη δημόσια ασφάλεια και υγεία και, ως εκ τούτου, δεν νοείται αναλογική -έστω και μεταβατική- εφαρμογή, χωρίς προηγούμενο έλεγχο του γνωστικού πεδίου.

Συνεπώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, έδει όπως πραγματοποιηθεί η ακόλουθη διάκριση όσον αφορά τον καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων Τμημάτων των ΤΕΙ:

A) εφ' όσον πρόκειται για Τμήματα ΤΕΙ υφιστάμενα πριν από τη θέση σε ισχύ του Ν. 3794/2009, για τον καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων τους απαιτείται η ανάληψη νομοθετικής πρωτοβουλίας από το Υπουργείο Δια Βίου Μάθησης προς έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων που προβλέπονται σχετικώς από το Ν. 1404/1983, ενέργεια η οποία δεν έχει ευοδωθεί μέχρι τώρα και

B) εφ' όσον πρόκειται για Τμήματα ΤΕΙ ιδρυόμενα μετά τη θέση σε ισχύ του προρρηθέντος Ν. 3794/2009 και δυνάμει προεδρικών διαταγμάτων εκδιδόμενων κατ' εξουσιοδότησή του, τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων τους θα καθορίζονται με τα προεδρικά διατάγματα ίδρυσης αυτών. Μέχρι σήμερα δεν έχουν εκδοθεί προεδρικά διατάγματα τέτοιου είδους.

Εν όψει των άνω είναι σαφές ότι Πτυχιούχοι τοπογραφίας των ΤΕΙ δεν διαθέτουν επαγγελματικά δικαιώματα όσον αφορά στα θέματα αποτυπώσεων παρά μόνο όσα τους αναγνωρίζονται από το ΠΔ 769/1972, κατά τα προλεχθέντα.

Το ΤΕΕ, όπως έχει επανειλημμένα υποστηρίξει, τάσσεται υπέρ της κατοχύρωσης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των τεχνικών της χώρας, με βάση όμως το γνωστικό αντικείμενο του καθενός. Στο πλαίσιο αυτό υπερασπίζεται τα επαγγελματικά δικαιώματα τόσο των Διπλωματούχων Μηχανικών Μελών του, όσο και τα αντίστοιχα των Πτυχιούχων Μηχανικών Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, εγγράφοντας τους τελευταίους στο Βιβλίο Τεχνικών Επωνυμιών του ΤΕΕ και παρέχοντάς τους τη δυνατότητα χρήσης προσωπικών κωδικών αφ' ενός μεν για το σύστημα υπολογισμού αμοιβών του ΤΕΕ, αφ' ετέρου δε για το πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης δηλώσεων και βεβαιώσεων των Ν. 4014/2011 και ήδη 4178/2013, στο οποίο έχει προβλεφθεί η δυνατότητα συμμετοχής στην ομάδα του έργου περισσότερων του ενός μηχανικών, έτσι ώστε να καλύπτονται οι κατά νόμο ειδικότερες απαιτήσεις ως προς τα επαγγελματικά δικαιώματα των υποβαλλόμενων μελετών/στοιχείων.

Συνεπώς, στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΤΕΕ για τις δηλώσεις αυθαιρέτων κατά την έννοια -πλέον- του Ν. 4178/2013 δεν γίνονται δεκτά τοπογραφικά διαγράμματα συντεταγμένα και υπογεγραμμένα από οιονδήποτε μηχανικό ανεξαρτήτως ειδικότητας, ως εσφαλμένως έχετε διαλάβει στην προρρηθείσα ανακοίνωσή σας, αλλά μόνο εκείνων που έχουν κατά νόμο το αντίστοιχο επαγγελματικό δικαίωμα. Και τούτο διότι το ΤΕΕ δεν ρυθμίζει, αλλά μεριμνά για την τήρηση των εκ του νόμου προβλεπόμενων σχετικά με τα υφιστάμενα επαγγελματικά δικαιώματα των μηχανικών, Διπλωματούχων και Πτυχιούχων, ως επιβάλλει η αρχή της τήρησης της νομιμότητας και η ανάγκη προστασίας και διασφάλισης του δημοσίου συμφέροντος.

Πέραν τούτου, η υποχρέωση υμών σε συμμόρφωση προς τα νομολογηθέντα επανειλημμένως από το Συμβούλιο της Επικρατείας επί του ζητήματος, αλλά κυρίως και πρωτίστως προς την ισχύουσα νομοθεσία ως προς τα επαγγελματικά δικαιώματα μίας εκάστης ειδικότητας Διπλωματούχου Μηχανικού και τα αντίστοιχα των μηχανικών Πτυχιούχων Τμημάτων των ΤΕΙ είναι αυτοτελής και άμεση και δεν δύναται συννόμως να συναρτάται με το τι δήθεν «πράττει» και τι δεν πράττει η ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΤΕΕ στις δηλώσεις αυθαιρέτων του Ν. 4178/2013, ως διατείνεσθε στην σχετική ανακοίνωσή σας. Άλλωστε, το τι «πράττει» η εν λόγω πλατφόρμα εξηγήθηκε ενδελεχώς ανωτέρω, ώστε τα περί του αντιθέτου διαλαμβανόμενα σε αυτή (ανακοίνωση) να ερείδονται επί εσφαλμένης ουσιαστικής προϋπόθεσης.

Αντιλαμβάνεσθε, συνεπώς, τη σημασία, καθώς και τις συνέπειες για τους συντάξαντες συμβολαιογράφους, αλλά και για τους συμβαλλόμενους πολίτες εκ της συντέλεσης συμβολαιογραφικών πράξεων, στις οποίες θα έχει διαληφθεί εξαρτημένο τοπογραφικό διάγραμμα συντεταγμένο και υπογεγραμμένο από μηχανικό μη έχοντα το αντίστοιχο επαγγελματικό δικαίωμα προς τούτο.

Εν όψει των ανωτέρω, ζητούμε να προβείτε στην άμεση ανάκληση της άνω ανακοίνωσής σας, καθώς και στην παραχρήμα έκδοση νέας προς τα μέλη σας, δια της οποίας θα παρέχονται οι αναγκαίες διευκρινίσεις επί του θέματος, με ρητή μνεία περί του ποιοι δικαιούνται κατά νόμο να συντάσσουν εξαρτημένα τοπογραφικά διαγράμματα, ως αναλυτικώς έχουμε ανωτέρω εκθέσει. Άλλως, επιφυλασσόμαστε παντός νομίμου δικαιώματος ως προς την προάσπιση των συμφερόντων των μελών μας και την τήρηση της νομιμότητας.

Με εκτίμηση
Ο Πρόεδρος

Γιώργος Ν. Στασινός

